

Wonen, werken en natuur
verbinden met water:

Samen duurzaam verder

Coalitieakkoord 2019 - 2023
Waterschap Drents Overijsselse Delta

Dit is het coalitieakkoord 2019-2023 van de fracties Water Natuurlijk, VVD, Ongebouwd, Bedrijven en ChristenUnie. In 12 paragrafen weerspiegelt dit akkoord op hoofdlijnen de bestuurlijke ambities en onze accenten. Het toont onze identiteit en de strategische waarden die we als dagelijks bestuur willen hanteren in onze werkwijze, bij het maken van onze afwegingen en in onze besluitvorming.

Onze missie: wij zorgen voor veilig wonen met water, voor voldoende water voor boeren en bedrijven, voor schoon water in de stad en de natuur. Samen met onze partners doen wij dat op een sobere en doelmatige wijze, zodat de mensen in het gebied gezond en veilig kunnen leven, wonen en werken.

Wij zijn Drents Overijsselse Delta:
één organisatie die wonen, werken en natuur verbindt met water.

Samen duurzaam verder

Na de verkiezingen van maart 2019 zijn er onderhandelingen geweest om een nieuw dagelijks bestuur voor het Waterschap Drents Overijsselse Delta te vormen. Het resultaat is dat wij (Water Natuurlijk, VVD, Ongebouwd, Bedrijven en ChristenUnie) het coalitieakkoord hebben gesloten dat u nu in handen hebt. In dit akkoord geven we aan wat ambities en doelstellingen zijn en welke resultaten we willen bereiken in de coalitieperiode. Die loopt tot april 2023.

We werken in een prachtig gebied en we voelen de verantwoordelijkheid om daar zorgvuldig mee om te gaan. Zeker gezien ontwikkelingen zoals de klimaatverandering, die grote invloed heeft op de waterhuishouding. Er liggen in ons gebied parels, zoals de Nationale Parken Dwingelderveld en Weerribben-Wieden: het grootste aaneengesloten laagveenmoerasgebied van Noordwest-Europa. Het gebied rond de Sallandse Heuvelrug en het stroomgebied van de Reest: één van de laatste gave stroomdalen van ons land. De Vecht- en IJsseldijken, die zicht geven op schitterende, open landschappen en de dynamische rivieren. En natuurlijk de Hanzesteden.

Klimaatverandering

De landschappen zijn prachtig, maar dat is niet vanzelfsprekend. Al vele eeuwen hebben waterschappen de taak om de waterhuishouding te regelen. Dat levert ons veel kennis en inzicht op. Die kennis dragen we uit en stellen we beschikbaar. Onze onverminderde inzet is nodig, zeker nu door klimaatverandering het weer verandert: er zijn vaker hevige regenbuien en langere periodes van droogte. De maximale hoeveelheid water die de rivieren afvoeren stijgt en tegelijk zijn er periodes dat er nauwelijks water in staat. Als waterschap zijn we voortdurend bezig met het waterpeil en dat werk is nooit klaar. Het project Ruimte voor de Rivier is afgerond en nu verdient de verbetering van de dijken grote aandacht. De klimaatverandering leidt tot andere vragen: hoe voorkom je dat huizen volstromen als het regent, wat doe je met het waterpeil nu veengebieden inklinken en hoe zorg je dat afvalwaterzuiveringen optimaal blijven werken.

Samenwerken

In het rapport 'Een blik van buiten: inspiratie voor het waterschap 2025' wordt stilgestaan bij de rol van het waterschap in de komende jaren. De aanbevelingen zijn integraal overgenomen door het voorgaande algemeen bestuur, inclusief de aanbeveling "wees uitgesproken in de bestuurlijke taakopvatting". Als nieuwe coalitie presenteren we in 2020 een ontwerp-watervisie aan het algemeen bestuur, waarin we in samenhang ingaan op onze wettelijke taken, de ontwikkelingen en de keuzes die we maken. De watervisie bespreekt ook een aantal kernvragen, zoals waar staat het waterschap voor, waar willen we naartoe en hoe verbinden we ons met onze huidige en toekomstige partners en de inwoners van ons gebied. Want dat is essentieel: we moeten nieuwe vraagstukken samen te lijf gaan en integraal aanpakken. Dat leidt tot betere resultaten op een breed terrein. Projecten die we nu uitvoeren en uit het recente verleden laten dat zien. Als we sloten en weteringen aanpassen, vergroten we bijvoorbeeld niet alleen de waterberging, maar zorgen we ook voor natuurvriendelijke oevers en stellen we vissen in staat de stuwen te passeren. We zijn trots op de vele inwoners die zich vrijwillig voor het waterbeheer inzetten, zoals dijkdenkers, dijkwachters en rondleiders. We zorgen dat ze hun werk met veel plezier kunnen blijven doen.

Verantwoordelijkheid

We zijn een zelfstandige overheidsorganisatie. We hebben onze eigen verkiezingen en heffen belasting. Dat schept een grote verantwoordelijkheid in de manier waarop we functioneren. Enerzijds door het belastinggeld efficiënt te besteden en anderzijds door maatschappelijk verantwoord te werken. Niet alleen door relevante projecten uit te voeren, maar ook door kritisch te zijn op onze eigen bedrijfsvoering. Daarom is onze organisatie in 2025 energieneutraal. Circulariteit zit in ons DNA: waar mogelijk beperken we het gebruik van grondstoffen en benutten we afvalstoffen. We winnen grondstoffen uit afvalwater en zorgen we in onze bedrijfsvoering voor een harmonieuze combinatie van de elementen people (mensen), planet (milieu) en prosperity (welvaart en welzijn). Bij het nemen van onze verantwoordelijkheid hoort ook dat we als overheid betrouwbaar zijn en hechten aan continuïteit. Daarom zetten we het beleid van de afgelopen jaren zo veel mogelijk voort. We leggen een aantal extra accenten. Klimaatadaptatie is voor ons een kernonderwerp. We vergroten het bewustzijn over deze problematiek: water speelt een hoofdrol bij het aanpassen aan de klimaatverandering. Ook de samenwerking met onze huidige en toekomstige partners willen we intensiveren met een grote rol voor burgerparticipatie, ook in kleinere projecten. Daarom investeren we extra en structureel in de onderwerpen samenwerken met strategische partners, burgerparticipatie en educatie.

Kansen

Onze houding is open, creatief en initiërend. We zien volop kansen om samen met onze partners een grote maatschappelijke bijdrage te leveren. Daarvan zijn al veel voorbeelden zichtbaar: we leveren een bijdrage aan een aardgasloze wijk door restwarmte van onze waterzuivering beschikbaar te stellen. Onderzoeken moeten duidelijk maken hoe we medicijnresten en andere schadelijke stoffen beter uit het afvalwater kunnen houden. En we stimuleren dat in en buiten de woongebieden regenwater in de grond trekt. Zo zien we veel meer kansen.

Samenvattend willen we een waterschap zijn dat midden in de samenleving staat en dat gericht is op samenwerking. Zodat we met elkaar, inwoners, bedrijven en partners, een optimaal waterbeheer realiseren. Kortom: samen duurzaam verder. We kijken uit naar een vruchtbare coalitieperiode!

Fracties Water Natuurlijk, VVD, Ongebouwd, Bedrijven en ChristenUnie

In de volgende onderdelen van dit coalitieakkoord gaan we wat dieper in op een aantal belangrijke onderwerpen.

Inhoud

Samen duurzaam verder	3
1 Onze rol in de samenleving	7
1.1 Krachtig bestuur	7
1.2 Samenwerking met strategische partners	7
1.3 Watervisie	7
1.4 Participatie	8
2 Klimaat en Duurzaamheid	9
2.1 Onze eigen organisatie	9
2.2 Klimaatadaptatie	9
2.3 Water in bebouwd gebied	10
2.4 Droogte	11
2.5 Agrarisch waterbeheer	11
2.6 Biodiversiteit	11
3 Veenweide en bodemdaling	12
4 Actualiseren watersysteem	12
5 Waterveiligheid	13
5.1 Waterkeringen	13
5.2 Aanpak wateroverlast	14
6 Zuivering afvalwater	14
7 Kwaliteit oppervlaktewater	15
8 Recreatie en waterschapserfgoed	15
9 Internationale samenwerking	16
10 Educatie	16
11 ICT en digitalisering	17
12 Financieel kader	18

1. Onze rol in de samenleving

1.1 Krachtig bestuur

Hoe kun je de organisatie van het waterschap in 2025 kenmerken? Die vraag is beantwoord bij de start van Waterschap Drents Overijsselse Delta in 2016. Er zijn vijf kernpunten:

1. Bedrijfszeker: we staan borg voor een goed functionerende infrastructuur;
2. Vakbekwaam: we voeren onze taken adequaat uit;
3. Omgevingsbewust: we spelen in op concurrerende belangen;
4. Samenwerkingsgericht: we weten telkens opnieuw positie te kiezen;
5. Maatschappelijk verantwoordelijk: we vergroten het waterbewustzijn van inwoners en bedrijven.

De afgelopen jaren is de basis gelegd voor een krachtig bestuur. Zo kan het dagelijks bestuur op basis van een delegatiebesluit over diverse zaken zelfstandig besluiten, zijn de vergaderingen van het algemeen bestuur ook via internet te volgen en worden er openbare informerende/opiniërende deltabijeenkomsten gehouden. Ook zijn er fractievolgers ingesteld en adviseert een auditcommissie over financiële aangelegenheden. Dit leidt tot transparantie en geeft een impuls aan de kwaliteit.

Ambitie

We werken verder aan het realiseren van de vijf vastgestelde kernpunten. Daarnaast versterken we de bestuurskracht door het algemeen bestuur vroegtijdig te betrekken bij de ontwikkeling van beleid. Zo is ze beter in staat om kaders te stellen en beleid te controleren. We behouden de rol van de auditcommissie.

1.2 Samenwerking met strategische partners

De manier waarop bestuurslichamen zoals waterschappen werken, is grotendeels historisch bepaald. Het heeft lang geleid tot een sectorale werkwijze: het waterschap bemoeide zich alleen met water. Het is echter helder: vraagstukken zoals de klimaatverandering vragen om intensieve samenwerking en een integrale aanpak. We nemen onze verantwoordelijkheid en kijken over de grenzen van ons vakgebied. We staan open voor het veranderen van bevoegdheden, taakstellingen en zelfs financiële verantwoordelijkheid.

Ambitie

Door communicatie en educatie vergroten we de bewustwording over het belang van water. We laten zien wat we doen en bereiken, welke uitdagingen er zijn en welke kennis en kunde we in huis hebben om te helpen problemen te voorkomen en op te lossen. Onze houding is open, zelfstandig, ideeënrijk en proactief. We letten daarbij op partijen die het beter of efficiënter kunnen. We zijn samengevat een volwaardige strategisch partner die streeft naar effectieve samenwerking en draagvlak voor water.

1.3 Watervisie

Er speelt veel rond het onderwerp water, zoals klimaat, droogte, wateroverlast, veiligheid en schoon water. Ook de wet- en regelgeving verandert met de komst in 2021 van de Omgevingswet. Deze bundelt alle wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Daarmee wordt het makkelijker om integrale afwegingen te maken over de toelaatbaarheid van activiteiten. De wet zorgt bovendien voor meer gebruiksgemak voor initiatiefnemers, sneller werken in vergunningstrajecten en meer ruimte voor initiatieven van inwoners, bedrijven en organisaties. Wederzijds vertrouwen is de invalshoek. Deze ontwikkelingen vragen om een goed doordachte visie op het toekomstig waterbeheer: onze watervisie.

Ambitie

We leggen in 2020 een ontwerp-watervisie aan het algemeen bestuur voor. Daarin staat onze integrale visie op het gebied van water. Hieraan koppelen we de discussie over de bredere taakopvatting van het algemeen bestuur. In de geest van de Omgevingswet streven we naar een cultuur van vertrouwen,

transparantie en samenwerking. We zorgen dat onze organisatie op tijd is voorbereid op de Omgevingswet, zodat we procedures snel kunnen afhandelen en we onze dienstverlening op orde hebben. We willen maximaal rendement uit het nieuwe stelsel halen.

1.4 Participatie

We veranderen van een organisatie die alles regelt, naar een organisatie die ruimte biedt voor initiatieven vanuit de maatschappij en die de kennis, kunde en energie van de omgeving benut. Wij zien in veel projecten een grote meerwaarde van participatie en organiseren en faciliteren die actief. We zijn ervan overtuigd dat dit vaak tot betere resultaten leidt. Het sluit bovendien aan bij de wens van inwoners, ondernemers en andere partners om invloed te hebben. Op dit moment is de participatie vooral beperkt tot grotere omgevingsprojecten.

Ambitie

Als organisatie willen we open en toegankelijk zijn. Bewoners, ondernemers en andere partijen moeten ons zonder drempels kunnen bereiken. We hechten grote waarde aan participatie, ook in kleine projecten. De effecten maken we zo veel mogelijk meetbaar. We maken helder op welk niveau betrokkenen invloed kunnen uitoefenen. Daar passen we onze bestuursstijl op aan. We ondersteunen initiatieven waar mogelijk. We doen verkenningen, of stellen budget beschikbaar waardoor initiatiefnemers zelf tot realisatie kunnen overgaan. Participatie- en communicatieprocessen krijgen een duidelijke plek in bestuursvoorstellen en we zien erop toe dat daar in de praktijk naar wordt gehandeld.

2. Klimaat en Duurzaamheid

2.1 Onze eigen organisatie

De afgelopen jaren zijn via de Unie van Waterschappen vele energieconvenanten en -akkoorden gesloten. In het Interbestuurlijk Programma (IBP) van regionale overheden en het Rijk is afgesproken dat waterschappen bijdragen aan de noodzakelijke veranderingen. Het landelijk klimaatakkoord en het IBP maken de verlangde maatregelen steeds concreter. We richten ons enerzijds op onze eigen organisatie en kijken anderzijds hoe we kunnen bijdragen aan de energietransitie in de samenleving. Hiervoor zijn innovaties en een krachtige samenwerking met partijen nodig. In dit kader participeren we actief in twee RES-gebieden (Regionale Energiestrategie). Samen met andere partners maken we daarin keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de bebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur.

We streven ernaar om maaisel niet af te voeren, maar in te zetten voor biobased producten en bodemverbetering. Onze eigen organisatie is in 2025 energieneutraal. Dat bereiken we door energiebesparing en eigen opwekking, vooral met zon en wind. Waar mogelijk winnen we grondstoffen uit afvalwater en werken we duurzaam-inclusief. Dat is een bedrijfsvoering die is gericht op een harmonieuze combinatie van de elementen people (mensen), planet (milieu) en prosperity (welvaart en welzijn).

Ambitie

We zetten het huidige beleid voort en werken dit verder uit, onder meer op basis van het landelijke klimaatakkoord. Onze ambitie is om de lat hoger te leggen dan de intenties van dat akkoord. We zorgen dat circulair denken voor ons 'gewoon' wordt. Onze samenwerking rond energietransitie en het terugdringen en herwinnen van grondstoffen (circulariteit) bouwen we verder uit. Kansen vanuit innovaties die zonder extra kosten, of onderbouwd vanuit realistische businesscases mogelijk zijn, benutten we. We stimuleren innovaties zoals het gebruik van warmte uit het riool. In een routekaart leggen we vast hoe we ons ontwikkelen tot een energieneutrale organisatie in 2025. We zijn alert op ontwikkelingen die invloed hebben op de benodigde personeelscapaciteit en middelen.

2.2 Klimaatadaptatie

De klimaatverandering zorgt voor heviger regenbuien en langere periodes van droogte. Het vergroot de kans op toename van wateroverlast, hittestress en overstromingen. De effecten van klimaatverandering hebben direct invloed op onze taken. Water moet langer worden vastgehouden op de plek waar het valt. Gebeurt dat niet, dan kan grote schade ontstaan in zowel bebouwd, als het landelijk gebied. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is daarom afgesproken dat alle overheden vanaf 2020 een klimaatbestendig en waterrobuust beleid voeren en daarnaar handelen. We hebben de zeven ambities uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie uitgewerkt in ons programma Klimaat Actief!. Daarbij ligt het accent in eerste instantie op de samenwerking met andere overheden en het tot actie bewegen van bewoners. Dat doen we onder andere met de bestaande subsidieregeling voor maatregelen die overlast door klimaatverandering beperken, zoals tuinen vergroenen.

Ambitie

We gaan door met het programma Klimaat Actief!. Hierbij nemen we een initiatiefrijke houding aan. Met gerichte communicatie en educatie vergroten we het waterbewustzijn bij inwoners, bedrijven en gemeenten. Het doel is om met alle partijen een bijdrage te leveren aan een klimaatbestendige omgeving. De aanpak van wateroverlast en droogte in het landelijke gebied geven we grote prioriteit. Met het oog op klimaatadaptatie investeren we meer in de fysieke omgeving, zowel in stedelijk gebied als in landelijk gebied. We werken samen met gemeenten, om effectieve maatregelen te nemen en de maatschappelijke kosten te beperken. De waarde van onze samenwerking met gemeenten binnen RIVUS en FLUVIUS gaan we sterker uitdragen en zichtbaarder maken. We versterken en verbreden deze samenwerking en die met bedrijven.

2.3 Water in bebouwd gebied

Bij waterbeheer in dorpen en steden is er sprake van grote onderlinge afhankelijkheid tussen waterschap en gemeente. Het waterschap zorgt voor voldoende aan- en afvoer in het watersysteem en zuivert het afvalwater van bewoners, bedrijven en industrie. De gemeente zorgt voor een goede inzameling (en transport) van afvalwater, regenwater en grondwater. Samenwerking is daarom belangrijk voor een zorgvuldige en adequate uitvoering van de wederzijdse taken. Dat leidt tot lagere maatschappelijke kosten.

Als onderdeel van het samenwerkingsverband van waterschappen Rijn-Oost, hebben we in 2015 de notitie Water Raakt! ondertekend. Daarin staat hoe de waterschappen hun taak in het waterbeheer zien. Het gaat om onderwerpen zoals bescherming tegen overstromingen, ruimtelijke adaptatie (klimaatverandering), riolering en afkoppelen, grondwaterbeheer, beleven en genieten van water. Bij de aanpak staat samenwerking met andere partijen centraal.

Ambitie

We actualiseren de notitie Water Raakt!. Het wordt een visie over water in de stad, als onderdeel van de watervisie. We pakken klimaatadaptatie professioneel en samen met anderen aan. Daarvoor voeren we een stevig en alert relatiebeheer. Iedere partner doet dat vanuit zijn eigen taak en verantwoordelijkheid. We laten zien dat we een maatschappelijke en zichtbare organisatie zijn, die midden in de samenleving staat. Gemeenten zijn voor ons een belangrijke strategische partner in het realiseren van onze doelen en om tot een betere uitvoering te komen. We investeren in deze samenwerking en steken tijd en energie in de voorfase van projecten.

2.4 Droogte

Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON) is de regionale uitwerking van het Deltaprogramma Zoetwater. Wij werken in dit programma samen met andere waterschappen, provincies, gemeenten, drinkwaterbedrijven, LTO en natuur- en terreinbeheerders. We richten we ons op de negatieve gevolgen van langdurige droogte, zoals schade voor de landbouw, verdroging van natuurgebieden, meer waterkwaliteitsproblemen en hittestress in stedelijk gebied. We werken samen aan voldoende schoon water voor een - ook op lange termijn - klimaatbestendig economisch vitaal en ecologisch leefbaar gebied. In onze projecten nemen we ZON als integraal onderdeel mee. Via ons eigen Water op Maat-programma investeren we in relevante maatregelen.

Ambitie

We zetten het huidige beleid onverkort door en blijven stevig investeren om gebieden sneller bestand te maken tegen periodes van langdurige droogte.

2.5 Agrarisch waterbeheer

Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) is een initiatief van LTO Nederland, op uitnodiging van de Rijksoverheid. Het doel is om knelpunten op het gebied van water op te lossen en een economisch sterke en duurzame landbouw te realiseren. De sector en waterschappen kijken onder andere naar verontreiniging van het water met meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, verzilting, bodem en kringlopen en te veel of te weinig water. Het Deltaplan ondersteunt agrarische ondernemers en bevordert de samenwerking met waterschappen. Dat gebeurt onder andere door gebiedsprocessen te starten en kennis en praktijkervaring van agrariërs te delen. Goede voorbeelden daarvan zijn spoelplaatsen voor landbouwmachines en het opvangen van kuilvoersappen. De agrarische ondernemers ontvangen financiële ondersteuning bij het uitvoeren van DAW-maatregelen.

Ambitie

We zetten ons in voor het verlengen van de DAW-financiering, en willen dat de sector zelf stimuleert dat veelbelovende resultaten in praktijk worden gebracht. We maken maximaal gebruik van (Europese) subsidies, om ruimte krijgen voor (extra) cofinanciering van het programma. We intensiveren de samenwerking met de agrarische sector.

2.6 Biodiversiteit

Als waterschap delen we de zorg over de sterk teruglopende biodiversiteit, die uit veel studies spreekt. Verbetering is urgent. We ondertekenden met acht gemeenten, twee waterschappen en de provincie Drenthe, het document 'Soortenrijk Drenthe – Samenwerken aan natuurvriendelijke bermen en oevers'. Doel hiervan is om te komen tot een grotere biodiversiteit in het landelijk gebied.

Ambitie

Medio 2019 stellen we een beleidsnotitie op die duidelijk maakt wat we als waterschap bijdragen aan het verbeteren, herstellen en in stand houden van de biodiversiteit. Aan de hand hiervan bepalen we als bestuur of we een uitvoeringsprogramma opstellen.

3. Veenweide en bodemdaling

In veenweidegebieden daalt de bodem door inklinking en oxidatie. Ter wille van de landbouw hebben we daar steeds het waterpeil op aangepast. Dat is positief voor de landbouw, maar heeft ook negatieve effecten. Zoals kosten voor extra malen, het aanpassen van de gemalen en extra CO2 uitstoot door het veen. Bovendien zijn er conflicten met functies zoals natuur, landschap en speelt de verzakking van infrastructuur en gebouwen. De veenweide- en bodemdaling is een omvangrijk en urgent probleem. De aanpak verdient een grote(re) voortvarendheid van alle betrokken partijen.

Ambitie

Er is bij dit thema een onderscheid in verantwoordelijkheden: de provincie gaat over de functietoekenning en het waterschap over het waterbeheer. Wij zetten het huidige beleid voort, waarbij we op dit moment peilen alleen aanpassen als er acute problemen zijn. Tegelijkertijd bereiden we een integrale aanpak voor de langere termijn voor. Samen met de provincies en betrokkenen in het gebied analyseren we de situatie en werken we mogelijke oplossingen uit. We zijn voorstander van een duurzame verbinding tussen natuur en landbouw. Dat geldt ook voor andere beleidsterreinen, maar zeker bij de bodemdalingsproblematiek. We willen voorkomen dat de oplossing van de bodemdaling eenzijdig wordt afgewenteld op één partij.

4. Actualiseren watersysteem

Ons waterschap is in 2016 vanuit een fusie ontstaan. Sindsdien is onder het motto 'Waterschapszorg' gewerkt aan het harmoniseren van het beleid. Het gaat om het zo inrichten en onderhouden van het watersysteem dat alle functies optimaal worden ondersteund. Tegelijk werken we eraan om de inwoners en bedrijven in ons werkgebied een gelijk serviceniveau te bieden. We kijken ook naar toekomstige ontwikkelingen, zoals de verandering van het klimaat. Inmiddels hebben we de uitgangspunten voor ons watersysteem opnieuw vastgesteld. In 2019 zijn we in het noorden van ons werkgebied met de uitvoering gestart.

Ambitie

We gaan krachtig en onverkort verder met de waterschapszorg en willen het programma in vier jaar uitvoeren. Het algemeen bestuur evalueert de aanpak na de eerste pilot.

5. Waterveiligheid

5.1 Waterkeringen

Ons gebied wordt tegen overstromingen beschermd door primaire en regionale waterkeringen zoals dijken. Het Rijk wijst primaire keringen aan, de provincie regionale keringen. Er zijn ook 'overige' keringen in ons watersysteem. Wij beheren ongeveer 240 kilometer primaire keringen. Het Rijk heeft hiervoor in 2017 strengere normen vastgesteld. We beoordelen uiterlijk in 2022 hoe het is gesteld met de kwaliteit, maar nu al is duidelijk dat een groot deel niet aan de nieuwe normen voldoet. Wij moeten ervoor zorgen dat dat in 2050 wel het geval is. Dat doen we in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) dat het Rijk heeft ingesteld. Dit zal zo'n 600 miljoen tot 1 miljard euro vergen, waarvan wij 10% moeten betalen, exclusief eventuele tegenvallers. De provincie heeft voor het grootste deel van de regionale keringen de normen geactualiseerd.

Vanuit het Deltaprogramma Rivieren is er de voorwaarde dat rivierverruiming en dijkversterking in samenhang moeten worden bekeken. Bovendien moet in projecten worden onderzocht of tegelijk andere doelen kunnen worden bereikt, zoals een betere ruimtelijke kwaliteit of versterking van natuur en recreatie. Meeliftende partijen betalen mee.

Bij de daadwerkelijke bescherming tijdens (dreigend) hoogwater krijgen onze medewerkers hulp van vele vrijwilligers, zoals dijkwachters en hoogwaterbrigadiers. Dit vinden wij van groot belang. Veelal zijn het mensen die vlakbij de waterkering wonen waar ze actief zijn.

Ambitie

Waterveiligheid is een van onze wettelijke taken. Het is dan ook vanzelfsprekend dat we de HWBP-programmering volgen. We inventariseren de staat van de waterkeringen en willen samen met de provincie Overijssel de eisen voor de bescherming van de Sallandse wateringen vaststellen. Voor de 'overige keringen' stellen we deze bestuursperiode een norm vast. Deze laten we aansluiten bij de vastgestelde normen voor wateroverlast uit het beleid Waterbeheer voor de 21ste eeuw.

Bij de uitvoering van dijkversterkingsprojecten benutten we mogelijkheden om ook op andere terreinen dan waterveiligheid winst te boeken. Daarbij zoeken we nauwe samenwerking met partners en de betrokkenen in het gebied.

5.2 Aanpak wateroverlast

De waterschappen hebben in 2009 in het Nationaal Bestuursakkoord Water afgesproken dat ze hun gebieden beoordelen op mogelijke wateroverlast. Deze kan bijvoorbeeld ontstaan door overstromende beken, kanalen of riviertjes. In ons gebied wordt vrijwel overal voldaan aan de afgesproken normen. Dat is te danken aan maatregelen die zijn getroffen, zoals de aanleg van waterbergingen, maar ook omdat soms wordt geaccepteerd dat een gebied vaker onder water staat.

Ambitie

We werken er actief aan om te zorgen dat (zoals afgesproken) uiterlijk in 2027 ons hele watersysteem aan de normen voldoet. Bij het nemen van maatregelen werken we samen met partijen zoals gemeenten en natuur- en landbouworganisaties.

6. Zuivering afvalwater

Afvalwater zuiveren is een van onze wettelijke taken. We beheren zestien rioolwaterzuiveringsinstallaties en doen dit efficiënt, tenminste volgens de wettelijke eisen en zo duurzaam mogelijk. We benutten stoffen uit het afvalwater en werken in 2025 energieneutraal.

Een grote zorg is de toenemende hoeveelheid stoffen die de zuivering en het milieu belasten, zoals medicijnresten, brandvertragers, microplastics en bacteriën die resistent zijn voor antibiotica. Samen met andere waterschappen onderzoeken we welke risico's deze stoffen voor het watersysteem vormen en hoe we deze risico's kosteneffectief kunnen verminderen. Het gaat om bronmaatregelen (voorkomen dat de stoffen in het afvalwater komen) en eventuele aanpassingen bij de rioolwaterzuiveringen.

Ambitie

We blijven zorgen dat de zuiveringen optimaal functioneren, kosteneffectief en met een minimale milieubelasting. Als de resultaten van het onderzoek naar vermindering van het aantal schadelijke stoffen bekend zijn, nemen we vervolgstappen. Zo willen we in 2020 in samenspraak met het algemeen bestuur beleid op dit terrein vaststellen en een uitvoeringsagenda maken.

7. Kwaliteit oppervlaktewater

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht: een Europese richtlijn die eisen stelt aan de waterkwaliteit. Het waterschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van maatregelen in het watersysteem (herinrichting, beheer en onderhoud) en op de rioolwaterzuiveringen. We combineren de uitvoering van maatregelen en proberen met onze partners ook andere doelen te bereiken. Zoals genieten van water, natuurontwikkeling en cultuur.

Ambitie

De maatregelen die de Kaderrichtlijn verlangt, voeren we voor 2027 uit. We zijn alert op de mogelijkheid om samen met partners ook andere doelen te bereiken. In projectvoorstellen geven we aan welk aandeel van de kosten bijdraagt aan een betere waterkwaliteit.

8. Recreatie en waterschapserfgoed

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden kijken we niet alleen naar wateropgaven. We zijn voorstander van goed georganiseerde recreatieve initiatieven en ondersteunen activiteiten die bijdragen aan onze doelstellingen. We hebben geen apart budget voor recreatief medegebruik. De kosten zijn onderdeel van het integraal waterbeheer. Daarnaast hebben we een beleid voor waterschapserfgoed en ruimtelijke kwaliteit. We hebben oog voor ons verleden, de omgeving en de toekomst. Waar mogelijk versterken we het erfgoed in een integrale benadering met waterbeheer en ruimtelijke kwaliteit.

Wij brengen onze kennis in op inhoudelijke thema's en het organiseren van regionaal waterbeheer. Deze samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven komt ook ten goede aan ons eigen werk en biedt ontplooiingskansen voor medewerkers.

Ambitie

We zetten het in januari 2019 vastgestelde beleid voort.

9. Internationale samenwerking

Als waterschap werken we structureel internationaal samen, brengen onze kennis in en leren van anderen. Zo helpen onze medewerkers bij (dreigende) rampen in landen. Binnen de Dutch Water Authorities (DWA) van de Unie van Waterschappen dragen we bij aan het oplossen van internationale watervraagstukken. In 2018 heeft DWA de Blue Deal afgesloten met de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat, met als doel om in 2030 wereldwijd 20 miljoen mensen in 40 stroomgebieden te helpen aan schoon, voldoende en veilig water.

Wij brengen onze kennis in op inhoudelijke thema's en het organiseren van regionaal waterbeheer. Deze samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven komt ook ten goede aan ons eigen werk en biedt ontplooiingskansen voor medewerkers.

Ambitie

Vanwege de positieve resultaten in de afgelopen periode voor onze inwoners, bedrijven en medewerkers zetten we ons huidige internationale beleid via de Dutch Water Authorities voort. We leggen de focus op onze activiteiten in Zuid-Afrika en Burkina Faso. Wij gaan effectiever over onze internationale activiteiten communiceren om de bewustwording op dit thema te vergroten.

10. Educatie

Door educatie maken we het werk van het waterschap zichtbaar. Op die manier leggen we verbinding met inwoners (van jong tot oud), bedrijven en organisaties. Educatie is een onmisbaar onderdeel uit ons communicatiebeleid. We streven verschillende doelen na: een groter bewustzijn over het belang van water, het stimuleren van waterbewust gedrag en het profileren van het waterschap als aantrekkelijke werkgever. We zijn op verschillende manieren actief. We laten onszelf zien binnen het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en universiteiten. We zetten een veelheid aan middelen in, zoals deelname aan Technasia, het aanbieden van excursies, het houden van open dagen en participatie bij evenementen zoals het jeugdwatercongres en het bevrijdingsfestival.

Ambitie

We zetten het huidige beleid voort en onderhouden de opgebouwde relaties. Waterbewustzijn is een belangrijk thema dat we ook in het primair onderwijs beter onder de aandacht brengen. Bijvoorbeeld via thema's zoals Klimaat Actief!, het aanhaken bij groene schoolpleinen, creatief verbinden en meer co-creatie met organisaties, bedrijfsleven en onderwijs.

11. ICT en digitalisering

Digitalisering en digitale innovatie bieden grote kansen voor zowel onze dienstverlening als de bedrijfsvoering. We zien in de maatschappij diverse ontwikkelingen die innoveren nodig maken. Zoals de veranderende vraag naar informatie, het groeiende belang van informatieveiligheid en -bewustzijn en de groeiende noodzaak en behoefte om de schaal waarop wij werken te vergroten. De waterschappen hebben binnen de Unie van Waterschappen een Digikompass gemaakt, met de visie op de dienstverlening van waterschappen in de i-samenleving. Er is een aantal hoofdlijnen: waterschappen zijn toegankelijk, reageren alert, werken samen, zijn transparant en betrouwbaar.

We leggen binnen onze ICT de focus op het vereenvoudigen van middelen, het vergroten van keuzevrijheid en het ondersteunen van innovatie. Voor ons is de kern dat we niet onze eigen regels en procedures centraal stellen, maar uitgaan van de behoeften van de klant. De filosofie van de nieuwe Omgevingswet geeft hiervoor een impuls. Verder zien we veel mogelijkheden om met digitale hulpmiddelen onze bedrijfsvoering te verbeteren.

Ambitie

Digitalisering en digitale innovatie staan hoog op onze agenda.

12. Financieel kader

Financieel Beleid

Vertrekpunt voor de komende jaren is de huidige begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 zoals deze zijn vastgesteld door het algemeen bestuur in november 2018. Wij sluiten aan bij dit beleid. We benadrukken onderstaande punten.

Reserves

- De algemene reserve is de weerstandscapaciteit van het waterschap. Deze dekt de financiële gevolgen van substantiële risico's af. Elke twee jaar herijken we de risico's en stellen we vast welke omvang onze algemene reserve moet hebben. In 2020 is de volgende herijking. Een eventuele aanpassing van de algemene reserve verwerken we in de jaarrekening 2020;
- Wij kennen twee egalisereserves, één voor de taak watersysteembeheer en één voor de taak zuiveringsbeheer. We storten exploitatieoverschotten binnen een taak in de betreffende egalisereserve. Deze reserves kunnen we gebruiken om de tariefsontwikkeling te dempen. Binnen de planperiode van de meerjarenraming zetten we de beschikbare egalisereserves volledig en gelijkmatig in. In het laatste jaar van de planperiode moet de begroting wettelijk sluitend zijn. Dat wil zeggen dat structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten. We vormen pas een egalisereserve als de algemene reserve het gewenste niveau heeft.

Bestaand beleid

De (meerjaren) begroting is een 'bestaand beleid-begroting'. Nieuw beleid leggen we aan het algemeen bestuur voor, inclusief de financiële consequenties. Onder bestaand beleid verstaan we ook autonome ontwikkelingen, zoals loon- en prijsstijgingen. We moeten daar rekening mee houden om de kwaliteit en kwantiteit van het bestaande beleid te waarborgen. We blijven scherp op sober en doelmatig werken. Maatschappelijke opgaven zoals de gevolgen van de klimaatverandering leiden echter tot extra kosten. Ambities daarin bepalen mede de omvang van die verhoging. Onze investeringsopgave zal, naast een oplopende schuldenlast, leiden tot extra exploitatielasten. De ontwikkeling van de rente op lange termijn kan een financieel risico vormen. Wij volgen dit nauwlettend.

Externe bijdragen en subsidies

Onze grondhouding is dat we alert zijn op het aanwenden van externe bijdragen en subsidies voor het waterschapswerk.

Personeelslasten

Het algemeen bestuur stelt de personeelslasten van de organisatie vast. De invulling daarvan (formatie en/of externe inhuur) is een zaak tussen het dagelijks bestuur en de directie. Het dagelijks bestuur stelt de invulling vast.

Waterschapsheffingen

We herzien de kostentoedeling op basis van wettelijke voorschriften minimaal eens per vijf jaar. De bestaande kostentoedeling is bij de start van ons waterschap op 1 januari 2016 vastgesteld en moet dus uiterlijk in 2020 worden herzien. We verwachten deze bestuursperiode geen gevolgen van de landelijke discussie over de herziening van het belastingstelsel voor de waterschappen, die in de tweede helft van 2019 speelt.

Kwijtscheldingsbeleid

Wij handhaven het huidige kwijtscheldingsbeleid. Bij aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen kan dit onderwerp weer in de discussie worden betrokken.

Effecten coalitieakkoord

We zetten het bestaand beleid voort en intensiveren de onderdelen Klimaat Actief!, water in de bebouwde omgeving, educatie, samenwerking met strategische partners en participatie. De hiermee gemoeide structurele lasten zijn in totaal maximaal ongeveer 0,8% van het begrotingsvolume 2019. De extra lasten komen vooral voor rekening van de eerste twee onderdelen. De kosten zijn inclusief de benodigde extra personeelsinzet van ongeveer 0,3%. Na besluitvorming in het algemeen bestuur over de uitgewerkte bestuursvoorstellen nemen we deze kosten mee in de (meerjaren) begroting.

**Drents
Overijsselse
Delta**

uw waterschap

Dokter van Deenweg 186
8025 BM Zwolle
Postbus 60
8000 AB Zwolle

088 - 233 12 00
wdodelta.nl